

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 12 Σεπτεμβρίου 2015

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΑΘΛΗΤΙΚΑ /

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η πλατεία της Μητρόπολης στο πέρασμα του χρόνου

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

No.478

Ε μια πόλη με ιστορία που χάνεται στα βάθη των αιώνων, όπως τα Χανιά, τα ιστορικά γεγονότα “υφαίνονται” στον ίδιο τον ιστό της πόλης, στα κτήρια αλλά και στους ανθρώπους που έζησαν σε αυτήν.

Στο σημερινό αφιέρωμα των “διαδρομών” αναζητήσαμε κάποιες λίγο-πολύ γνωστές αλλά και άγνωστες ανθρώπινες ιστορίες που σχετίζονται με ένα από τα πιο κεντρικά και πολύβουα σημεία των Χανίων. Την πλατεία Μητροπόλεως.

περιεχόμενα

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Η πλατεία της Μητροπόλεως στο πέρασμα του χρόνου

σελ. 6 ~ Πολιτισμός, Σερφαρίσματα

σελ. 7 ~ Βιβλία, αφορμή

σελ. 8 ~ Παιδότοποι

σελ. 9 ~ Μεταγραφές και σκόρερ στη Β' κατηγορία

σελ. 10 ~ Υγεία & Βότανα

Φανταστικό μωσαϊκό

Agnolo di Cosimo (Bronzino), “Αλληγορία της Αφροδίτης με τον Έρωτα”, 1540-1550, Λονδίνο, Εθνική Πινακοθήκη.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

αινιγματική “Αλληγορία της Αφροδίτης με τον Έρωτα”, του Μπροντσίνου που θέτει ισχυρή υποψηφιότητα για τον πλέον ερωτικό πίνακα του 16ου αιώνα, εξακολουθεί να σαγηνεύει τους θεατές της, αλλά και να προβληματίζει παράλληλα τους ερευνητές αναφορικά με μια πιθανοφανή ερμηνεία του εικονιζόμενου θέματος.

Το έργο δια χειρός Μπροντσίνου, του προεξάρχοντος ζωγράφου στην αυλή των Μεδίκων και επίσημου προσωπογράφου του δούκα της Τοσκάνης και της οικογενείας του, προοριζόταν πιθανότατα ως δώρο στον βασιλιά της Γαλλίας, γνωστού στους ευρωπαϊκούς αριστοκρατικούς κύκλους για τις λάγνες προτιμήσεις του.

Η θεά του έρωτα, διακριτή από τα περιστέρια στο κάτω αριστερό άκρο τού πίνακα, αλλά και από το χρυσό μήλο στο αριστερό χέρι, πολύτιμο λάφυρο της προτίμησης που είχε επιδείξει στο πρόσωπό της ο Πάρις, παίζει στο αριστερό της χέρι με ένα βέλος από τη φαρέτρα του έρωτα που χαριεντίζεται μαζί της. Στα πόδια της δύο μάσκες, μία αντρική και μία γυναικεία, παραπέμποντας ίσως σε έναν σάτυρο και μία νύμφη, μοιάζουν να κατευθύνουν τα βλέμματά τους στο ζευγάρι. Η προσωποποίηση του “Πόθου”, το γυμνό αγόρι που ετοιμάζεται να ράνει τους δύο εραστές με ροδοπέταλα, έρχεται ορμητικά από πίσω προς το μέρος τους, παραβλέποντας μια ακίδα που ετοιμάζεται να του τρυπήσει το δεξί του πόδι. Πίσω του ακριβώς μια άλλη αλληγορική μορφή, η “Εξαπάτηση” ετοιμάζεται να προσφέρει στους εραστές μια κερήθρα με μέλι, κρύβοντας επιμελώς με το άλλο το κεντρί που φυλά στην ουρά της. Στο αριστερό τμήμα της σύνθεσης διακρίνεται

μια σκοτεινή μορφή που παλαιότερα έτεινε να ταυτιστεί με τον “Φθόνο”, αλλά σήμερα αναγνωρίζεται με πειστικά επιχειρήματα από την έρευνα ως η προσωποποίηση της “Σύφιλης”, μιας ασθένειας που γνώριζε ραγδαία εξάπλωση στην Ευρώπη την περίοδο της δημιουργίας του έργου. Με βάση τα ανωτέρω, το ηθικοπλαστικό νόημα της συμβολικής αυτής σκηνής μοιάζει να είναι ο μη αγνός έρωτας, υποστηριζόμενος από τον ακαλίνωτο πόθο και επικουρούμενος από την εξαπάτηση και οι ολέθριες συνέπειες που αυτός επιφέρει. Η “Λήθη”, προσωποποιημένη στη μορφή ψηλά στο αριστερό τμήμα του έργου επιχειρεί να τραβήξει ένα πέπλο, γεγονός που αποτρέπει όμως μετά από τη δυναμική παρέμβαση του γέρου πατέρα “Χρόνου”.

Το έργο και παρά το γεγονός ότι εκατοντάδες σελίδες έχουν γραφτεί στο πλαίσιο των επιχειρούμενων προσπαθειών να αποκαλύψουν τα κρυφά του νοήματα, εξακολουθεί να κρατά ερμητικά κλειστά πολλά από τα μυστικά του. Εκείνο που με σιγουριά μπορούμε να παρατηρήσουμε είναι ότι η δημιουργία του Μπροντσίνου με τον άκρατο αισθησιασμό που εκπέμπει και ο οποίος επιτείνεται από την επιλογή της χρήσης του γαλακτώδους λευκού για την απόδοση των μορφών των δύο κεντρικών της πρωταγωνιστών, αντανάκλατο γούστο των αριστοκρατικών κύκλων της Ευρώπης, που δεν περιορίζεται αποκλειστικά στα έργα θρησκευτικής και ιστορικής θεματικής αλλά τέρπεται και από θέματα ερωτικού περιεχομένου, αρκεί βέβαια αυτά να ενδύουν τον αποκάλυπτο πολλές φορές ερωτισμό τους σε ένα λόγιο περιτύλιγμα ηθικοπλαστικής διδαχής.

13/9

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ,
ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ

14/9

ΘΕΟΚΛΗΣ,
ΣΤΑΥΡΟΣ

15/9

ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ,
ΝΙΚΗΤΑΣ

16/9

ΜΕΛΙΝΑ

17/9

ΑΓΑΠΗ,
ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ,

ΕΛΠΙΔΑ,

ΠΗΛΕΑΣ,
ΠΙΣΤΗ,
ΣΟΦΙΑ

18/9

ΑΡΙΑΔΝΗ,
ΕΥΜΕΝΗΣΕβδομαδιαίο ένθετο
της εφημερίδας
“Χανιώτικα νέα”ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης ΓαρεδάκηςΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια Κουμλί

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάννα Μαρουλοσπίρακη
Μαρία Μυστακίδου
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη Φουντουλάκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατσάκης
Γιάννης Καλογερόπουλος
Ασπασία Κοκολογιάννη
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκας
Φανή Μαραγκάκη
Μιχάλης Χατζηδάκης

ΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος Κοσμαδάκης

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφαντάρακη
Ελένη Σταυρίδη

ΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργανέλακης
Νεκτάριος Κακατσάκης
Αντώνης Φραγκιαδάκης

ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΧΑΝΙΩΝ

Δημιουργική συνάντηση τέχνης και εστίασης

Του ΜΑΝΩΛΗ
ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗ

Τέχνη συν-υπάρχει με την εστίαση, στον Χώρο Τέχνης Χανίων, σε ένα εικαστικό περιβάλλον με τίτλο "Εστίαση/δια-Κόσμηση". Τα εγκαίνια της πρωτότυπης αυτής έκθεσης - εικαστικής δράσης πραγματοποιήθηκαν το βράδυ της Πέμπτης παρουσία των 16+1 δημιουργών που συμμετέχουν με έργα τους, κυρίως κατασκευές που έχουν αναφορά στη γλυπτική, καθώς και πολλών φίλων της Τέχνης.

Φίλοι-Δημιουργοί της έκθεσης. Ορθιοι από αριστερά: Ιωάννης Αρχοντάκης, Θανάσης Μουτσόπουλος, Ζωή Μισούρα, Κωστής Λιατάκης, Γιώργος Κουτρομπάς, Βαγγέλης Λάζαρης, Γιάννης Τσουκάτος, Ελένη Τζουγανάκη και Παντελής Μαρκαντωνάκης. Κάτω από αριστερά: Ζωή Κολάρου, Πέπη Χατζηδάκη, Γιάννης Μαρκαντωνάκης, Μανώλης Πετράκης, Αγγελική Δρακάκη, Ανδρέας Παιδαράκης.

Την ιδέα της εγκατάστασης και την υλοποίησή της, είχε ο γλύπτης - εικαστικός Γιάννης Μαρκαντωνάκης, ο οποίος μιλώντας στα "Χ.Ν." τόνισε ότι «πάντα ήθελα να συνδυάζω την εικαστική Τέχνη με το επιλεγμένο φαγητό και διερωτόμουν, άλλοτε σιωπηλά κι άλλοτε εξομολογητικά σε οικείους, τι θα έκανα αν η δεύτερη αγάπη μου, μετά από εκείνη για τις Τέχνες, έβρισκε πρακτικό αντικείμενο στην ιδιαίτερη μαγειρική; Ναι, θα ήθελα να είμαι ένας μάγειρας, που συνδυάζει γαστρονομικά ποιοτικά συμπεκνώματα, ως πιάτα για τον κάθε μερακλή. Σεφ, δηλαδή.

Τα απωθημένα μου παίρνουν δείγματα μνήμης από την ημιμυθική κουζίνα του Ομαλού και τις σπιτικές γεύσεις της "Ευγωνίας".

Επιχειρώ τώρα με τη ηθική και ψυχολογική στήριξη του ΧΑΝIaRT

2015, του Ιωάννη Αρχοντάκη και του Ιστορικού της Τέχνης, δρ Θανάση Μουτσόπουλου, έναν συνδυαστικό πρόγραμμα δύο μηνών. Συν-εργάτες στο προ-αποφασισμένο από τη μεριά μου εγχείρημα, είναι 16+1 φίλοι, αυτοδίδακτοι δημιουργοί, μερικοί μαθητές μου στις γενικές αρχές σχεδίου και πλαστικής, μα κανένας με καλλιτεχνικό πτυχίο ΑΣΚΤ, αυτό ήταν η προϋπόθεση».

Ο κ. Μαρκαντωνάκης σημείωσε ακόμα ότι «θέλησα λοιπόν να δημιουργήσω ένα εικαστικό περιβάλλον, συνεργαζόμενος με 16 φίλους και τη σύντροφο μου, αναδεικνύοντας σαν "μαέστρους" μια "ορχήστρα" που θα λειτουργούσε χωρίς παρτιτούρα,

αλλά θα συνεργαζόταν για την υλοποίηση της συνισταμένης του προγράμματος "Εστίαση/δια-Κόσμηση" που συνίσταται από τις δύο κύριες συστατικές αμφίδρομες διαδικασίες του όρου εστίαση. Δηλαδή, εστίαση του βλέμματος στη σκιά που ρίχνει το διάκενο, ολόγλυφο ή ανάγλυφο προσωπείο, εκείνο το συναρμολογημένο με περισσότερα από 3 υλικά. Και τη συνδυασμένη, ενδεχομένως ταπεινή αλλά εν δυνάμει παραδοσιακή, παράθεση γαστρονομικών δειγμάτων, σε 4+1 γεύματα, ανοικτά προς το κοινό, σε μια εποχή κρίσης, ως ποιοτική αλληλεγγύη».

Από την πλευρά του ο επιμελητής της έκθεσης-εκδήλωσης Ιστορικός

Τέχνης δρ Θανάσης Μουτσόπουλος επεσήμανε ότι «τα Χανιά συνολικά είναι, ίσως, ένας από τους σπάνιους και φιλόξενους τόπους συνάντησης καλλιτεχνών, απ' όλη την Ελλάδα και τον κόσμο. Έτσι εδώ έχουμε μια πρωτοβουλία του εικαστικού Γιάννη Μαρκαντωνάκη, στην προσπάθειά του να μαζέψει φίλους του, χωρίς ακαδημαϊκές περγαμνές, οι οποίοι δεν αναλώνονται σ' αυτό το κινήρι της καριέρας που συχνά "τρώνει" τους μεγάλους επαγγελματίες καλλιτέχνες. Ξέρετε ζούμε σε μια εποχή που η Τέχνη μοιάζει να λειτουργεί ως επάγγελμα, όχι πολύ διαφορετικό από τα υπόλοιπα επαγγέλματα. Μοιάζει να μην είναι πολύ διαφορετικό σήμερα, του να είσαι καλλιτέχνης μηχανικός ή δικηγόρος. Με την έκθεση αυτή ο Γιάννης Μαρκαντωνάκης, μας δίνει μεγάλο κουράγιο, γιατί με αυτό τον τρόπο μας ξαναθυμίζει την έννοια της δημιουργίας του πάθους και του παιχνιδιού».

Ο κ. Μουτσόπουλος υπογράμμισε ακόμα ότι «σ' αυτούς τους ταραγμένους καιρούς, και όχι μόνο για καλλιτεχνικούς λόγους φυσικά, ο καλλιτέχνης Γ. Μαρκαντωνάκης επιχειρεί να επαναφέρει τη δημοκρατικότητα στην καλλιτεχνική διαδικασία και να στήσει μια πραγματική κοινότητα όπου όλοι οι δημιουργικοί άνθρωποι χωρούν. Για να είμαστε όμως δίκαιοι, η ίδια διοργάνωση που αγκαλιάζει αυτή την εκδήλωση, το ΧΑΝIaRT, είναι ίσως το κατ' εξοχήν δημοκρατικό καρναβάλι της τέχνης, σ' αυτή την ταλαιπωρημένη χώρα και ο επνευστής του Ιωάννης Αρχοντά-

κης, πάντα ανοιχτός σε κάθε δημιουργικό άνθρωπο. Σε αυτή την εκδήλωση-έκθεση μαέστρος είναι ο Γ. Μαρκαντωνάκης, που προχωράει αυτή τη διαδασία με ένα μαγικό τρόπο».

Ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης "Ελαιουργείον" Ιωάννης Αρχοντάκης σημείωσε ότι «όλοι οι δημιουργοί που συμμετέχουν είναι εν δυνάμει καλλιτέχνες που όμως, από την προϋπόθεση που έθεσε ο Γιάννης Μαρκαντωνάκης, δεν έχουν ακαδημαϊκούς τίτλους, καθώς επίσης δεν είναι απόφοιτοι της Σχολής Καλών Τεχνών. Είναι όμως ενεργοί δημιουργοί της Τέχνης».

Κατανεμημένοι σε τέσσερις ξεχωριστές ομάδες οι φίλοι-δημιουργοί θα οργανώσουν και θα παρουσιάσουν από ένα δημιουργικό εικαστικό φαγοπότι συνεύρεσης κάθε ομάδα, τις Πέμπτες: 24 Σεπτέμβρη, 8 Οκτώβρη, 22 Οκτώβρη και 5 Νοέμβρη 2015, στις 8:30 μ.μ., στον Χώρο Τέχνης Χανίων. Το εικαστικό περιβάλλον "Εστίαση/δια-Κόσμηση" και τα τέσσερα δημιουργικά εικαστικά φαγοπότια συνεύρεσης εντάσσονται στο πρόγραμμα "ΧΑΝIaRT 2015-Εικαστικές Διαδρομές στο Νομό Χανίων" και συνδιοργανώνονται από την Περιφέρεια Κρήτης, την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, τον Χώρο Τέχνης Χανίων και το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων-"Ελαιουργείον".

Όλες οι δράσεις θα έχουν ελεύθερη είσοδο.

ΣΤΟ ΝΕΩΡΙΟ ΜΟΡΟ (Ι.Ο.Χ.)

Πενήντα χρόνια φωτογραφική ιστορία

Έκθεση φωτογραφίας με θέμα "50 χρόνια φωτογραφικής ιστορίας" διοργανώνει η Ελληνική Φωτογραφική Εταιρεία Κρήτης από τις 16 έως τις 23 Σεπτεμβρίου στο Νεώριο Μόρο (Ι.Ο.Χ.). Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν την Τετάρτη 16 Σεπτεμβρίου στις 8μ.μ. Όπως αναφέρει ο πρόεδρος της ΕΦΕ Πολυχρόνης Νικηφοράκης: «η έκθεση που παρουσιάζεται στο Νεώριο Μόρο αποτελεί τμήμα μιας αναδρομικής έκθεσης φωτογραφίας της Ελληνικής Φωτογραφικής Εταιρείας Κρήτης που προετοιμάστηκε για τον εορτασμό των 50 χρόνων συνεχούς λειτουργίας της, 1964-2014 (167 φωτογραφίες, 46 διεθνώς καταξιωμένων φωτογράφων). Αποτελείται από φωτογραφίες, οι οποίες έχουν αποσπάσει πολλά παγκόσμια βραβεία, η κάθε μία, σε όλο το κόσμο. Φωτογραφίες από το 1964 μέχρι και το 2014. Μια φωτογραφική ιστορία ενός σωματίου, μια ιστορία μελών, φίλων με το ίδιο πάθος και αγάπη, με ένα κοινό κόμπυ: την φωτογραφία».

ΣΤΟ ΓΙΑΛΙ ΤΖΑΜΙΣΙ

Μικρόκοσμος και μακρόκοσμος - εμβρυογένεσης και Σύμπαν

Έκθεση με τίτλο "Μικρόκοσμος και μακρόκοσμος - εμβρυογένεσης και Σύμπαν" των Κ. Κουνάλη και Leonardo Godoy Muhsam θα λειτουργεί στο Γιαλί Τζαμισί από τις 16 έως και τις 22 Σεπτεμβρίου. «Απολαμβάνοντας τη γνωριμία μας και τη φιλία μας, ο Κουνάλης Γ. Κων/νος και ο Leonardo Godoy Muhsam, ένας Κρητικός και ένας Γαλλοχιλιανός ζωγράφος αντίστοιχα, δίνουμε μια πιο δημιουργική διάσταση σε αυτή μας τη γνωριμία. Μετά από αρκετές συ-

ναντήσεις, με βασικό άξονα την τέχνη, βρήκαμε τη γέφυρα την οποία ενώνει τα δύο άκρα των έργων μας τα τελευταία χρόνια. Ο μικρόκοσμος από τη μία, με τα έμβρυα και τη δημιουργία του ανθρώπου τα οποία με απασχόλησαν τα 2-3 τελευταία χρόνια ως Κουνάλης Κων/νος και από την άλλη ο μακρόκοσμος, το Σύμπαν, το οποίο απασχολεί και διαπραγματεύεται ο Leonardo Godoy», αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση των καλλιτεχνών.

NEOS KATALOGOS PROSFORON
A U T U M N 2 0 1 5
www.oikos365.gr | T. 28210 76221 (εσωτ-31)

OIKOS
365
love begins at home

1ο χλμ. Νέας Εθνικής Οδού
Μουριών - Βαμβακοπούλου
oikos 365

87€ κρεβάτι ημιδιπλό

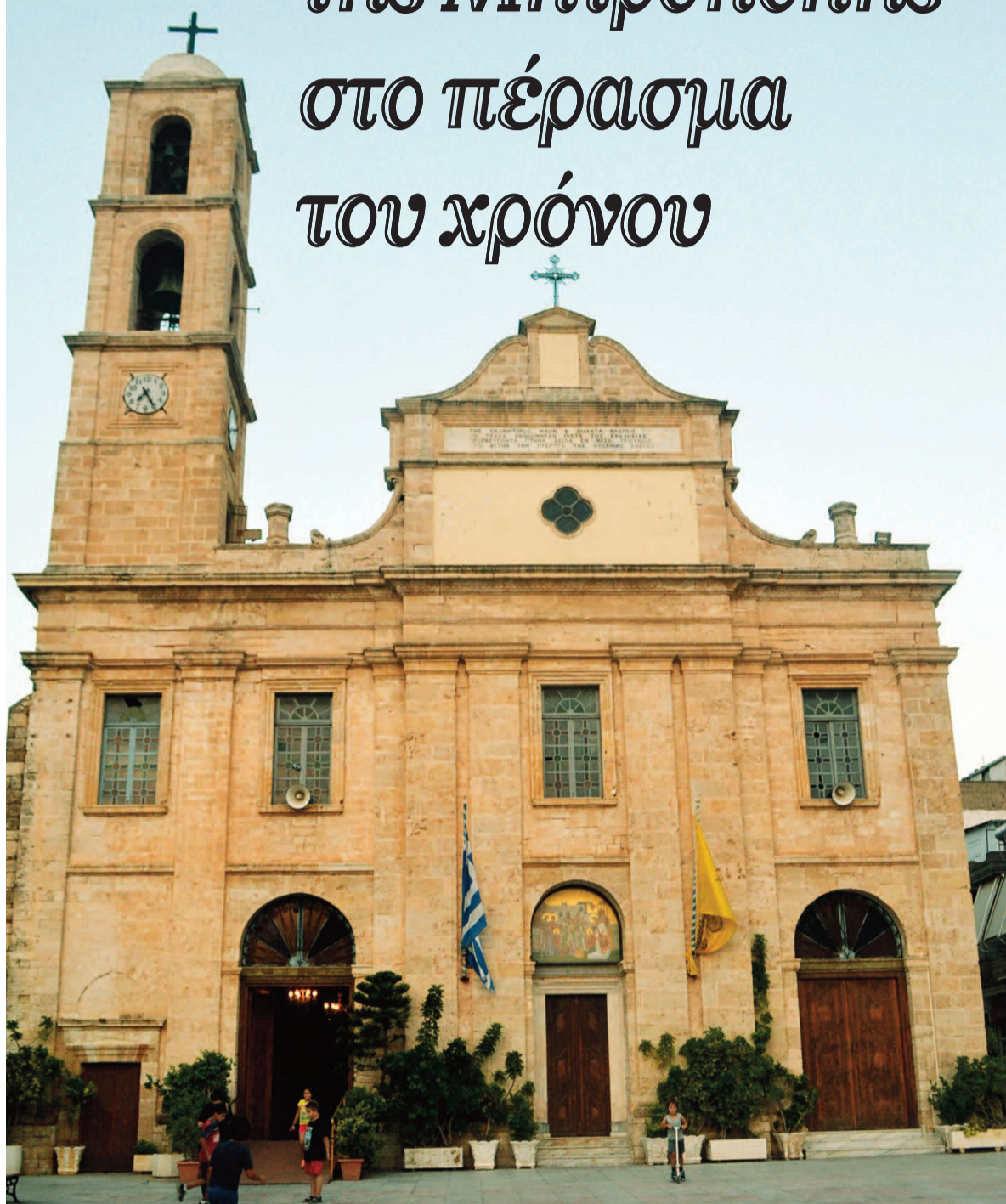
30€

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

την "καρδιά" των Χανίων, η Πλατεία Μητροπόλεως με τον επιβλητικό ναό των Εισοδίων είναι συνυφασμένη με την ιστορία της πόλης. Τέσσερις άγνωστες ιστορίες που είναι συνδεδεμένες με την ζωή της πλατείας Μητροπόλεως παρουσιάζουν σήμερα οι "διαδρομές"... Ένα διαφορετικό ταξίδι πίσω στον χρόνο, στην εποχή της Ενετοκρατίας στην Κρήτη, όταν στη θέση ενός μικρού μονόκλιτου ναού, δημιουργείται ο σημερινός ναός των Εισοδίων, στο β' μισό του 17ου αιώνα όταν οι Οθωμανοί κατακτητές της πόλης έφτιαχναν τα πρώτα "καθατήρια λουτρά" και το Χαμάμ. Εκεί που ξεκινούσε την νομική αλλά και πολιτική του σταδιοδρομία, ο 23χρονος τότε Ελευθέριος Βενιζέλος στο μικρό γραφείο της οδού Εισοδίων, στην πλατεία που κάθησαν τόσο άδικα τα όνειρα της Χανιώτισσας αρχοντοπούλας Βιλελμίνης Φουρνάρακη...

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η πλατεία της Μητρόπολης στο πέρασμα του χρόνου

Η Πλατεία Μητροπόλεως με τον επιβλητικό Ναό των Εισοδίων είναι συνυφασμένη με την ιστορία της πόλης των Χανίων.

Η ιστορία της Τριμάρτυρης

Την εποχή της Ενετοκρατίας στην Κρήτη, στη θέση του σημερινού ναού των Εισοδίων υπήρχε ένας μικρός μονόκλιτος ναός, όπως φαίνεται σε χάρτη του 1625. Γραπτή αναφορά για την Τριμάρτυρη, πριν από την Τουρκοκρατία υπάρχει στην απογραφή των Ενετών του 1637, σύμφωνα με τον ιστορικό και συγγραφέα π. Μιχαήλ Βλαβογιλάκη.

Μετά την κατάληψη της Κρήτης από τους Τούρκους, όλες οι εκκλησίες κατασχέθηκαν και οι περισσότερες μετατράπηκαν σε τζαμιά. Στους χριστιανούς των Χανίων παραχωρήθηκε για τις λατρευτικές τους ανάγκες η εκκλησία των Αγίων Αναργύρων. Η Τριμάρτυρη μετατράπηκε σε σαπωνοποιείο το οποίο περιήλθε αργότερα στο Μουσταφά Ναϊλή πασά, που διετέλεσε Διοικητή της Κρήτης από το 1822 μέχρι το 1850. Από την ενετοκρατία μέχρι το 1856 δεν υπάρχει καμία αναφορά στην Τριμάρτυρη.

Από το 1856 με τη δημοσίευση του Χάττι Χουμαγιούν που έδινε θρησκευτική ανεξαρτησία στους υπηκόους της οθωμανικής αυτοκρατο-

ρίας, οι χριστιανοί σε όλη την Κρήτη άρχισαν να κτίζουν και να επισκευάζουν εκκλησίες. Τον Μάρτιο μόλις έφτασε στην Κρήτη ως Γενικός Διοικητής ο Βελή πασάς, οι χριστιανοί της πόλης των Χανίων ξεκίνησαν ενέργειες και συνεννοήσεις για την ανέγερση μιας εκκλησίας.

Ο Μουσταφά που είχε διατελέσει επί 29 χρόνια διοικητής Κρήτης ήδη ήταν Μέγας Βεζύρης της Πύλης και γι' αυτό η χριστιανική κοινότητα των Χανίων ζήτησε το σαπωνοποιείο για την ανέγερση εκκλησίας. Ο πασάς δέχτηκε την πρόταση και ο Βελή πασάς συνεισέφερε 30.000 γρόσια, πιθανώς για την αγορά του σπιτιού που ήταν ενωμένο με το σαπωνοποιείο. Η παραχώρηση του κτηρίου, η χρηματική δωρεά του Σουλτάνου και η προθυμία του Βελή για την ανοικοδόμηση του ναού, δυσαρέστησαν τους φανατικούς Οθωμανούς, οι οποίοι έμμεσα εξέφραζαν τη δυσaréσκειά τους και θεωρούσαν ότι όλα αυτά είναι ενάντια στο Κοράνι. Τελικά, όσοι μουσουλμάνοι ζούσαν κοντά πούλησαν τα σπίτια τους και σταδιακά εγκατέλειψαν την περιοχή.

Πάντως αξιοσημείωτη είναι η πληροφορία ότι οι Τούρκοι δεν απομάκρυναν όλα αυτά τα χρόνια, την εικόνα της Παναγίας που βρισκόταν σε εμφανές σημείο. Όταν άρχισαν οι εργασίες, μεταφέρθηκε στους Αγίους Αναργύρους και επέστρεψε στο ναό μετά την ανοικοδόμηση με πανηγυρική πομπή και με επικεφαλής τον επίσκοπο Κάλλιστο.

ΘΥΛΟΙ ΚΑΙ ΔΟΞΑΣΙΕΣ

Η λαϊκή φαντασία δημιούργησε παραδόσεις που φτάνουν στα όρια του αγιολογικού θρύλου και υπάρχουν εγκατεσπαρμένες σε διάφορες συγγραφές, οι οποίες σύμφωνα με τον π. Βλαβογιλάκη είναι οι εξής:

- Οι εργαζόμενοι στο σαπουναριό και οι γείτονες έβλεπαν οράματα και άκουγαν θορύβους, ώσπου τελικά εγκαταλείφθηκε η επιχείρηση.

- Ο τελευταίος πρωτομάστορας, ο Χατζή Αγγελής Τσερκάκης από τα Ροδωπού, ονειρεύτηκε μια γυναίκα μαυροφορεμένη που τον διέταξε να φύγει: «εγώ το σπίτι μου δεν θέλω να είναι σαπουναριό». Ήταν η Παναγία που δε δεχόταν να μολύνεται ο ναός της. Ο Αγγελής φοβήθηκε ενπέρωσε το Μουσταφά και έφυγε παίρνοντας μαζί του στα Ροδωπού την εικόνα. Η εικόνα

όμως παραδόξως επέστρεψε στον χώρο της.

- Μετά το 1850 ο χώρος χρησιμοποιούνταν για τη συγκέντρωση του λαδιού από τους φορολογούμενους χριστιανούς, αλλά επειδή ήταν άδικη η φορολογία το λάδι ανεξήγητα χυνόταν.

- Ένα παιδί του Μουσταφά έπεσε στο φρεάτιο και ο ίδιος ανέκραξε «Παναγία σώσε το παιδί μου και θα σου αφήσω το σπίτι σου» όπως και έγινε.

- Η εικόνα τοποθετήθηκε σε παράπηγμα, συνέρρεε πλήθος προσκυνητών που πρόσφεραν τόσες εισφορές, ώστε από το Σάββατο ως τη Δευτέρα τα χρήματα έφταναν για την πληρωμή των υλικών και των εργατών. Τα ξύλα και οι πέτρες μεταφέρονταν από τα Ροδωπού και όλοι συμμετείχαν, ώστε σε δέκα χρόνια ολοκληρώθηκε η ανοικοδόμησή της.

Σχετικά με την ολοκλήρωση της οικοδομής και τα εγκαίνια του ναού οι πληροφορίες διαφέρουν, σύμφωνα με τον π. Βλαβογιλάκη. Στην κεντρική είσοδο, η οποία έχει ανακατασκευαστεί με μάρμαρο, αναφέρεται ότι υπήρχε η επιγραφή "24 Μαρτίου 1859". Στο επίγραμμα της πρόσοψης αναγράφεται το 1864. Οι περισσότερες πληροφορίες αναφέρουν ότι εγκαινιάστηκε επί Καλλίστου, άρα πριν το Μάιο του 1858 που πέθανε ο Κάλλιστος.

“Βιλελμίνη” - μια τραγική ιστορία αγάπης

Δεξιά της πλατείας Μητροπόλεως βρίσκεται το ξενοδοχείο “Βιλελμίνη” το οποίο αποπνέει άρωμα άλλης εποχής. Ίσως όχι τυχαία... Λίγοι γνωρίζουν την ιστορία του χώρου που σημαδεύτηκε από έντονα συναισθήματα αγάπης, μίσους αλλά και μια σειρά δραματικών γεγονότων, τα οποία μας διηγήθηκε η ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου Άννα Τροχαλάκη.

Το κτήριο άρχισε να κατασκευάζεται το 1896 και δόθηκε ως προίκα από την οικογένεια Κνιθάκη στην κόρη τους Ελένη. Η Ελένη, λόγω της εύρωστης οικογένειάς της σπούδασε στο εξωτερικό, στη Γαλλία και ήταν πολύ μορφωμένη. Το 1904 παντρεύτηκε έναν αντιδήμαρχο της εποχής εκείνης, τον Φουρνάρακη και απέκτησαν δύο κορίτσια, τη Βιλελμίνη και την Ερρικαίτη, ζώντας με τον σύζυγο της ευτυχισμένα τα πρώτα χρόνια της ζωής τους... Και τα δύο κορίτσια μορφώθηκαν όπως άρμοζε σε μια πλούσια και αρχοντική οικογένεια. Οι δύο αδερφές ήταν πολύ αγαπημένες μεταξύ τους και μοιράζονταν όλα τα μυστικά τους, καταγράφοντάς τα στο “Λεύκωμα της Βιλελμίνης” το οποίο διασώζεται μέχρι σήμερα με ημερομηνία 1926.

Λίγα χρόνια μετά, η Βιλελμίνη αρραβωνιάστηκε με ένα πλούσιο έμπορο των Χανίων.

Όμως η Ερρικαίτη προσβλήθηκε από φυματίωση που εκείνα τα χρόνια ήταν μια θανατηφόρα ασθένεια και πέθανε. Το τραγικό αυτό γεγονός κόστισε πολύ στην οικογένεια, τόσο στον πατέρα όσο και στην αδελφή της, την Βιλελμίνη που έπεσε σε κατάθλιψη καθώς ήταν πολύ “δεμένες” με την Ερρικαίτη.

Η Βιλελμίνη από τη στεναχώρια της άρχισε να χάνει βάρος, και ο αρραβωνιαστικός της πιθανότατα φοβήθηκε μήπως είχε και εκείνη φυματίωση όπως η αδερφή της και άρχισε να απομακρύνεται, καθυστερώντας τον γάμο.

Η μητέρα τους Ελένη, θρηνώντας την χαμό της κόρης της, είχε βάψει όλο το σπίτι μαύρο και το τραγικό γεγονός στάθηκε η αιτία να χωρίσει εκείνη την εποχή με τον σύζυγο της, καθώς τη θεωρούσε υπεύθυνη για τον θάνατο της κόρης τους.

Η μητέρα βλέποντας ότι και η δεύτερη κόρη της εξασθενούσε, θεώρησε καλό να την πάει σε γιατρούς στην Αθήνα, οι οποίοι γνωμάτευσαν ότι το “κακό” προέρχεται πιθανόν από τις... αμυγδαλές της και έπρεπε να χειρουργηθεί. Όμως η κοπέλα είχε πάθει μαρασμό λόγω του θανάτου της αδερφής της αλλά και της απογοήτευσης που ο αγαπημένος της αρ-

Δεξιά της πλατείας Μτροπόλεως βρίσκεται το ξενοδοχείο "Βιελμίνη" το οποίο απονέμει άρωμα άλλης εποχής. Ίσως όχι τυχαία.. Λίγοι γνωρίζουν την ιστορία του χώρου που σηματοδεύτηκε από έν-

τονα συναισθήματα αγάπης, μίσους αλλά και μια σειρά δραματικών γεγονότων, τα οποία μας διηγήθηκε η ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου Άννα Τροχαλάκη.

Το κτήριο άρχισε να κατασκευάζεται το 1896 και δόθηκε ως προίκα από την οικογένεια Κνιθάκη στην κόρη τους Ελένη. Η Ελένη, λόγω της εύρωστης οικογένειάς της σπούδασε στο εξωτερικό, στη Γαλλία και ήταν πολύ μορφωμένη. Το 1904 παντρεύτηκε έναν αντιδήμαρχο της εποχής εκείνης, τον Φουρναράκη και απέκτησαν δύο κορί-

τσια, τη Βιελμίνη και την Ερρικαίτη, ζώντας με τον σύζυγο της ευτυχισμένα τα πρώτα χρόνια της ζωής τους... Και τα δύο κορίτσια μορφώθηκαν όπως άρμοζε σε μια πλούσια και αρχοντική οικογένεια. Οι δύο αδερφές ήταν πολύ αγαπημένες μεταξύ τους και μοιράζονταν όλα τα μυστικά τους, καταγράφοντας τα στο "Λεύκωμα της Βιελμίνης" το οποίο διασώζεται μέχρι σήμερα με ημερομηνία 1926.

Το ανδρικό και γυναικείο χαμάμ

Το χαμάμ που βρίσκεται στη βορειοδυτική γωνία της σημερινής πλατείας Μητροπόλεως, είναι ένα από τα τρία τούρκικα δημόσια λουτρά που σώζονται στην παλιά πόλη Χανίων, τα άλλα δυο βρίσκονται στην οδό Ζαμπελίου και στην οδό Κατρέ.

Όπως μας είπε ο αρχαιολόγος στην Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Χανίων - Γραφείο παλιάς πόλης, Κωνσταντίνος Ψαράκης, η ανέγερσή του πιθανότατα χρονολογείται στο β' μισό του 17ου αιώνα, καθώς τα πρώτα έργα που πραγματοποιούσαν οι Οθωμανοί μόλις κατακτούσαν μια πόλη ήταν τα λουτρά. Οι λόγοι κατασκευής των λουτρών ήταν και θρησκευτικοί, καθώς το Κοράνι επέβαλε την καθαριότητα του σώματος, θεωρώντας ότι εξαλείφει τις αμαρτίες της ψυχής.

Τα χαμάμ ήταν κυρίως δημόσια κτήρια, αλλά υπήρχαν και μικρότερα, ιδιωτικά εντός των κατοικιών αξιωματούχων και γεωκτημόνων. Το συγκεκριμένο χαμάμ ήταν ανδρικό και γυναικείο, με τα δυο τμήματα να φέρουν στη βόρεια πλευρά από μια μεγάλη αίθουσα, το "αποδυτήριο", το οποίο καλυπτόταν με ένα μεγάλο ημισφαιρικό θόλο.

Στα νότια βρισκόταν η "χλιαρή αίθουσα" και τέλος ο "θερμός χώρος", που στο ανδρικό τμήμα αναπτυσσόταν σε σταυροειδή διάταξη με τέσσερα ιδιαίτερα γωνιακά δωμάτια. Βασικό χαρακτηριστικό των χαμάμ, είναι η κάλυψη με τρούλους, που έφεραν μικρά ανοίγματα για το φωτισμό και τον εξαερισμό των χώρων.

Η θέση του χαμάμ ταυτίζεται με τη θέση της ενετικής μονής της Αγίας Κλαίρης (Santa Chiara), η οποία ήταν γυναικείο μοναστήρι των Φραγκισκανών μοναχών, για την ανέγερση του οποίου πήραν την έγκριση από τον Πάπα Βονιφάκιο τον 9ο το 1402. Η μονή είχε τετράγωνο σχήμα όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε στις χαρτογραφικές απεικονίσεις της βενετοκρατίας και βρισκόταν απέναντι από την ανδρική μονή του Αγίου Φραγκίσκου.

Η θέση της μονής επιβεβαιώνεται και από τη μαρτυρία του Onorio Belli, ότι κατά τη διάρκεια του σεισμού στις 16 Νοεμβρίου 1595, το καμπαναριό του Αγίου Φραγκίσκου φάνηκε να ακουμπά το μοναστήρι της Αγίας Κλαίρης.

Το 1934 αγοράστηκε ως ανταλλάξιμο από το ζεύγος Μανουσάκη, στις εγγονές των οποίων ανήκει σήμερα. Κατά τους βομβαρδισμούς του 1941 καταστράφηκε μεγάλο τμήμα του γυναικείου λουτρού. Στα μεταπολεμικά χρόνια και μέχρι το 1994, στο σωζόμενο τμήμα του στεγάζονταν ένα καμπανοκυτόριο. Το 1965 κηρύχθηκε διατηρητέο μνημείο.

Το δικηγορικό γραφείο του 23χρονου Ελ. Βενιζέλου στην οδό Εισοδίων

Στο στενό της οδού Εισοδίων οι διαβάτες της πλατείας Μητροπόλεως προσέχουν μια ταμπέλα στον τοίχο ενός μικρού καταστήματος πώλησης ειδών λαϊκής τέχνης, στην οποία αναφέρεται ότι κάποτε στον χώρο αυτό ως δικηγορικό γραφείο έκανε τα πρώτα του βήματα στη δικηγορία ο μεγάλος πολιτικός Ελ. Βενιζέλος.

Ο Βενιζέλος άρχισε να δικηγορεί το Φθινόπωρο του 1877.

Στην αρχή το δικηγορικό του γραφείο ήταν στον λόφο Καστέλι, στην αρχή της οδού Κανεβάρο. Εν συνεχεία μετακόμισε στην οδό Εισοδίων δίπλα στη Μητρόπολη, όπως μας είπε ο γενικός διευθυντής του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος" Νίκος Παπαδάκης.

Προηγουμένως ο Βενιζέλος είχε δώσει εξετάσεις στο Εφετείο Κρήτης για να γίνει αναπληρωτής Εφέτης.

Δεν πέτυχε στις εξετάσεις και τότε αποφάσισε να ασκήσει τη δικηγορία. Ο Βενιζέλος ήταν τότε μόλις 23 χρονών και ουσιαστικά ήταν το πρώτο του ξεκίνημα.

Εκείνη την περίοδο, ο Ελ. Βενιζέλος αντιμετώπιζε κάποια προσωρινά προβλήματα υγείας και συγκεκριμένα είχε μια έξαρση φλεβίτιδας που τον ανάγκαζε να μετακινείται από το σπίτι του στην Χαλέπα στο δικηγορικό γραφείο της οδού Εισοδίων, καθώς σε ένα γαϊδουράκι, μια εικόνα που έκανε εντύπωση στους Χανιώτες.

Την περίοδο της Τουρκοκρατίας στα Χανιά υπήρχαν έντονα προστριβές μεταξύ Τούρκων και Χριστιανών με δολοφονίες, αντίποινα κ.λπ.

Η δικηγορία που ασκούσε ο Βενιζέλος ήταν μια δικηγορία που υπερασπιζόταν όλους τους πολίτες της Κρήτης, ανεξαρτήτως θρησκευματος και φυλής. Είχε δηλαδή πελάτες ακόμα και Μουσουλμάνους.

Η δικηγορική του σταδιοδρομία εξελισσόταν πολύ καλά και σύντομα απέκτησε μεγάλη φήμη όχι μόνο στα Χανιά αλλά και σε ολόκληρη την Κρήτη.

Μεγάλες υποθέσεις που απασχόλησαν έντονα την κοινή γνώμη στα Χανιά, ήταν οι δολοφονίες Μουσουλμάνων από Χριστιανούς.

Ο Βενιζέλος είχε υπερασπιστεί Μουσουλμάνους στα Δικαστήρια ως συνήγορος Πολιτικής Αγωγής, για την δολοφονία δύο Μουσουλμάνων από Χριστιανούς.

Αυτό είχε προκαλέσει μεγάλη εντύπωση όμως «ο Βενιζέλος αντιλαμβανόταν τη δικηγορία ως ένα λειτουργήμα το οποίο πρέπει να επιτελείται ανεξάρτητα από τη φυλή ή το θρήσκευμα ενός πε-

λάτη» όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Παπαδάκης.

Το δικηγορικό γραφείο της οδού Εισοδίων συνδέεται και με την Επανάσταση του Θερίσου και με την εξέλιξη της πολιτικής σταδιοδρομίας του Ελ. Βενιζέλου, καθώς -όπως σημείωσε ο κ. Παπαδάκης- σε εκείνο το μικρό γραφείο ο Βενιζέλος δεχόταν δημοσιογράφους μεγάλων εφημερίδων της Αθήνας οι οποίοι ερχόντουσαν για συνεντεύξεις.

Διότι ήδη μετά την Επανάσταση του Θερίσου, είχε καθιερωθεί στην πανελλήνια συνείδηση ως ένας ανερχόμενος αστέρας της πολιτικής ζωής της Κρήτης αλλά και ολόκληρου του Ελληνισμού.

σερφ@ρίσματα

Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

International Cryptozoology Museum

The world's only cryptozoology museum is located in downtown Portland, Maine

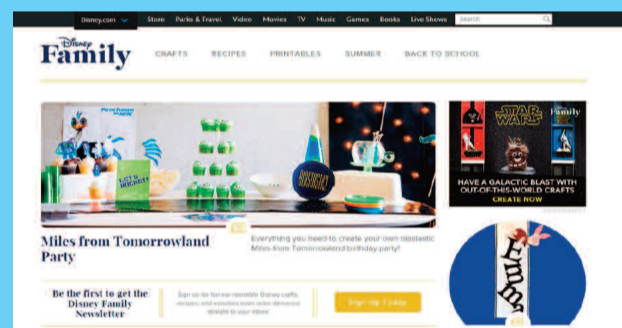
INTERNATIONAL
CRYPTOZOOLOGY
MUSEUM
11 AVON STREET, PORTLAND, ME 04101

Home Visit Explore Connect Exhibitions Supporters Donate Gift Store Press ICM Conference 2016 What is Cryptozoology?

Αγνωστα και παράξενα

<http://cryptozoologymuseum.com>

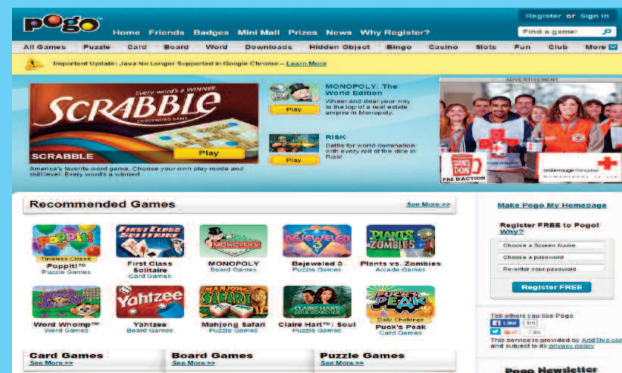
Δεν θα μπορούσε να βρισκεται παρά μόνο στην Αμερική. Το μουσείο κρυπτοζωολογίας, που εδρεύει στο Τέξας των ΗΠΑ, είναι στην πραγματικότητα ένας χώρος όπου "παρουσιάζονται" όσες "ενδείξεις" υπάρχουν στον πλανήτη για την ύπαρξη της θρυλικής Νέσι (του... τέρατος της λίμνης Λοχ Νες) του μεγαλόπαρου (bigfoot), του δυσοίωνα και τρομερού τσουπακάμπρα, αλλά και διάφορων άλλων πλασμάτων που θρύλοι λένε πως πέρασαν -ή υπάρχουν ακόμα και σήμερα- στον κόσμο. Αν οι ιστορίες των παράξενων πλασμάτων σας γοητεύουν, αν θέλετε να πάρετε μια αρκετά αληθοφανή γεύση μύθων και θρύλων, τότε κάντε κλικ εδώ. Όπως και να έχει, το συγκεκριμένο μουσείο είναι πόλος έλξης εκατομμυρίων επισκεπτών κάθε χρόνο, ενώ συχνά βραβεύεται για την πρωτοτυπία του και τα εκθέματά του!

Οικογενειακό!

<http://family.disney.com>

Τα σχολεία ξεκινούν και τα πιτσιρικά πρέπει να αποχαιρέτησουν την ανεμελιά των διακοπών και να "ξαναχωθούν" στις... υποχρεώσεις τους και τα διαβάσματα. Ωστόσο η μετάβαση αυτή δεν είναι αναγκαίο να συνοδεύεται από κατήφεια. Μπορεί κάλλιστα να γίνει διασκεδαστική, με λίγη βοήθεια από τον "μάγο" των παιδικών, τον Disney! Στο site αυτό, θα βρείτε τρόπους για να βάλετε "χρώμα" και ευχαρίστες πινελιές στα βιβλία, τα μολύβια, τα τετράδια και γενικότερα τα σχολικά των μικρών σας, ιδέες για να κάνετε το κολασιό τους πιο διασκεδαστικό και λαχταριστό, αλλά και δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε οικογενειακά στο σπίτι. Αν έχετε πιτσιρικά, δείτε το οπωσδήποτε!

Παιχνιδιάρικο

www.pogo.com

Παιχνίδια, παιχνίδια και πάλι παιχνίδια. Αυτή είναι η λογική του site που σας δίνει τη δυνατότητα να έχετε όποτε θέλετε, για όση ώρα θέλετε, όποιο παιχνίδι "λαχταράτε" για να περάσετε ανέμελα τον ελεύθερό σας χρόνο. Εδώ θα βρείτε παιχνίδια που ούτε καν φανταζόσταν ότι υπάρχουν, παζλ, παιχνίδια με κάρτες, επιτραπέζια, περιπέτειες, και ένα σωρό ακόμα που θα σας κρατήσουν "καρφωμένους" στη σελίδα για ώρες. Επειδή ποτέ -σχεδόν- κανείς δεν είπε ότι σε παιχνίδι, μην παραλείψετε να κάνετε ένα κλικ εδώ.

ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Εκθεση αστροφωτογραφίας

Έκθεση αστροφωτογραφίας με 70 έργα του ερασιτέχνη φωτογράφου Χρήστου Κοτσαύτη εγκαινιάζεται σήμερα Σάββατο στις 7:30μ.μ. στο Μουσείο Σχολικής Ζωής στα Νεροκούρου, στο πλαίσιο δράσεων του Μουσείου με αφορμή την ανακήρυξη του 2015 από τον ΟΗΕ σε "Διεθνές Έτος Φωτός και Τεχνολογιών με βάση το Φως".

Η έκθεση διοργανώνεται από τον Δήμο Χανίων, σε συνεργασία με τον Σύλλογο Φίλων Μουσείου Σχολικής Ζωής και τον Σύλλογο Φίλων Αστρονομίας Κρήτης και θα διαρκέσει έως και την Κυριακή 20 Δεκεμβρίου.

Αναλυτικά το πρόγραμμα της σημερινής εκδήλωσης έχει ως εξής:
7:30μ.μ.: Εγκαίνια Εκθεσης - Χαιρετισμός.
8μ.μ.: Περί Αστροφωτογράφησης: Χρ. Κοτσαύτης.
8:20 μ.μ.: Νεφελώματα: Θ. Χατζής.
8:40 μ.μ.: Σχολικοί Αστρονομικοί Χάρτες: Μιχ. Τερεζάκης.
9 μ.μ.: Προσομοίωση Ηλιακού Συστήματος: Π. Παντζέκος.
9:30μ.μ.: Αστροπαράτηρηση - Ουρανογραφία: Μέλη ΣΦΑΚ.

ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΠΑΝΤΕΣ

Εσπερινός και εκδήλωση στο Ιδρυμα "Αγία Σοφία"

Με την ευκαιρία της εορτής της Αγίας Σοφίας, προστάτιδας του Ιδρύματος "Αγία Σοφία", θα τελεσθεί την Τετάρτη 16 Σεπτεμβρίου και ώρα 6:30μ.μ., αρχιερατικός εσπερινός και τρισάγιο στη μνήμη του μακαριστού ιεράρχη Ειρηναίου Γαλανάκη, των γονέων, των ευεργετών και των δωρητών του Ιδρύματος, χοροστατούντος του μητροπολίτη Κυδωνίας & Αποκορώνων Δαμασκηνού. Αμέσως μετά θα ακολουθήσει εκδήλωση που οργανώνει το Ιδρυμα, με την υποστήριξη του Ινστιτούτου Επαρχιακού Τύπου, με την παρουσίαση του βιβλίου "Των γονικών μου ιερή γη, και πώς να σου ξεχάσω" με κείμενα του μητροπολίτη Ειρηναίου Γαλανάκη. Τα έσοδα από τις πωλήσεις θα διατεθούν υπέρ του προγράμματος "Βοήθεια στο σπίτι". Ομιλητής θα είναι ο επιμελητής της έκδοσης Σταμάτης Α. Αποστολάκης, δάσκαλος-λαογράφος. Αποσπάσματα από το βιβλίο θα διαβάσουν οι: Ευάγγελος Κακατσάκης, δάσκαλος - λογοτέχνης και η Ευδοκία Σκορδαλά - Κακατσάκη, συγγραφέας.

PRIVATE ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ
από λιμάνι Κισάμου
για Μπάλο-Γραμβούσα
3-4 μέρες για Κύθηρα, Λουτρό κ.α.

Sailing and more...
in Crete

Mob. : 6987 035 553 | e-mail : creta2000@hotmail.com | f eleni.papadopoulou.54943

ΑΥΡΙΟ ΚΥΡΙΑΚΗ

Εγκαίνια ναού στην Ανώπολη

Ο Ιερός Ναός Αποστόλου Παύλου στην Ανώπολη Σφακιών θα εγκαινιαστεί αύριο Κυριακή 8 το πρωί με 12 το μεσημέρι, ιεραρχούντος του σεβασμιωτάτου μητροπολίτη Λάμπης, Συβρίτου και Σφακιών Ειρηναίου.

ΣΤΟ "ΜΕΓΑΛΟ Ο"

Μουσική βραδιά με τον Λεωνίδα Μαριδάκη

Μουσική βραδιά με τον Χανιώτη τραγουδιστή και συνθέτη Λεωνίδα Μαριδάκη θα πραγματοποιηθεί σήμερα Σάββατο στις 9:30μ.μ. στο "Μεγάλο Ο".

Πρόκειται για μια μουσική παράσταση που παρουσιάστηκε τον Χειμώνα με επιτυχία σε μουσικές σκηνές στην Αθήνα. Με έμφαση στην επικοινωνία και στις άγνωστες ιστορίες που κρύβουν μέσα τους γνωστά τραγούδια, ο τραγουδοποιός με την κιθάρα του διασκευάζει και μοιράζεται αγαπημένα ελληνικά τραγούδια με τον δικό του ιδιαίτερο τρόπο.

ΕΝΑΡΞΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΑ 14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
καθημερινά 6-9 μ.μ.

ΕΝΑΡΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ANNA ANT. ΚΩΣΤΟΜΟΥΔΗ
ΚΑΘ. ΧΟΡΟΥ - ΧΟΡΟΓΡΑΦΟΣ
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΟΡΧΗΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 163
ΛΕΝΤΑΡΙΑΝΑ, ΧΑΝΙΑ
ΤΗΛ 28210 27767 ΚΙΝ. 6947180508

positions
ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΟΥ & ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΗ ΑΠΟ ΥΠ.ΠΟ.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Το φάντασμα του Αλεξάντρ Βολφ

» Γκαϊτό Γκαζντάνοφ (μτφρ. Ελένη Μπακοπούλου, εκδόσεις Αντίποδες)

Από όλες μου τις ενθυμήσεις, από τα άπειρα βιώματα της ζωής μου, η πλέον οδυνηρή ανάμνηση ήταν εκείνη του μοναδικού φόνου που είχα διαπράξει. Από τη στιγμή που συνέβη, δεν θυμάμαι μέρα που να μην ένωσα λύπη γι' αυτό. Καμιά τιμωρία δεν με απείλησε ποτέ, καθώς είχε συμβεί κάτω από πολύ ιδιόζυμες συνθήκες και ήταν ολοφάνερο ότι δεν μπορούσα να πράξω διαφορετικά. Επιπλέον, κανείς άλλος εκτός από μένα δεν το ήξερε.

Ο Γκαϊτό Γκαζντάνοφ (1903-1971), Ρώσος συγγραφέας, που το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του έζησε στο εξωτερικό, ενώ αναγνωρίστηκε και εκτιμήθηκε από ένα κοινό πιο ευρύ την τελευταία μόλις πενταετία, όταν και εκδόθηκαν νέες μεταφράσεις των έργων του, φροντίζει να συστηθεί στον αναγνώστη με έναν τρόπο ευφυή, από την πρώτη κιόλας πρόταση, όπου αποκαλύπτει τόσο το ύφος όσο και τους δύο θεματικούς άξονες στους οποίους θα κινηθεί η νουβέλα. Το φάντασμα του Αλεξάντρ Βολφ, η οποία κυκλοφόρησε σχετικά πρόσφατα για πρώτη φορά στα ελληνικά από τις εκδόσεις Αντίποδες, με τη δεδομένη εγγύηση που προσφέρει το όνομα της Ελένης Μπακοπούλου στη μετάφραση.

Πιο έντονη, και αρχικώς εκείνη που μονοπωλεί το ενδιαφέρον, είναι η αναφορά στον φόνο, τον μοναδικό φόνο που ο αφηγητής ισχυρίζεται πως έχει διαπράξει, γεγονός που στοίχειωσε τη μετέπειτα ζωή του.

Όμως, ο ήρωας/αφηγητής φροντίζει να διευκρινίσει, πρώτα και κύρια στον ίδιο του τον εαυτό, πως ο φόνος, αν και γεγονός εξαιρετικά βαρύνουσας σημασίας, δεν παύει να αποτελεί ένα από τα άπειρα βιώματα της ζωής του, την οποία, σε μια διάθεση απολογιστική,

επιχειρεί να εξιστορήσει. Αφορμή για την εξιστορήση αυτή αποτέλεσε η ανακάλυψη από τον αφηγητή ενός διηγήματος στα αγγλικά, με τίτλο "Περιπέτεια στη στέπα", κάποιου Αλεξάντρ Βολφ, στο οποίο γίνεται ακριβής περιγραφή του ίδιου φόνου από την πλευρά του θύματος. Όπως είναι φυσικό η ανακάλυψη αυτή θα αναστατώσει τον αφηγητή και θα τον οδηγήσει στο κυνήγι της αναζήτησης του συγγραφέα του διηγήματος, τον οποίο είχε δει να πέφτει νεκρός απ' το δικό του όπλο.

Ο Γκαζντάνοφ, στυλίστας του λόγου και οξυδερκής παρατηρητής της ανθρώπινης ύπαρξης, καταφέρνει να δημιουργήσει ένα κλίμα ασφικτικό, ένα λαμπερό παρισινό αδιέξοδο για τον ήρωά του, ο οποίος σιγά σιγά βυθίζεται όλο και βαθύτερα στην κόλαση, παρ' ό,τι, και εκεί φαίνεται ο ρόλος και η σημασία των παρεκβάσεων, οι οποίες αρχικώς ίσως ξενίσουν, προσπαθεί να δώσει χώρο και χρόνο και σε άλλες εμπειρίες από τη ζωή του, κυρίως στο Παρίσι, κάνοντας αναφορά στη ζωή του εμικρέ και στις ερωτικές του επιτυχίες, ένα δυτικοευρωπαϊκό αντίβαρο στο ρωσικό παρελθόν του, στην Οκτωβριανή επανάσταση και τη νίκη των Κόκκινων που τον ανάγκασε να περάσει τα σύνορα, αλλά και την παρούσα ζωή του,

στην οποία κερδίζει χρήματα ως δημοσιογράφος σε γαλλική εφημερίδα, έχοντας δηλαδή προσαρμοστεί στη νέα πατρίδα.

Και είναι αυτή η θαυμάσια ισορροπία που επιτυγχάνει ο Γκαζντάνοφ, οι εναλλαγές ανάμεσα σε μια τυπική ρωσική νουβέλα, βαθιά υπαρξιακή, με τη στέπα να απλώνεται ακανής, και σε μία γαλλική, με τα βουλεβάρτα, τα καφέ και τα καμπαρέ, που κάνει ιδιαίτερο το φάντασμα του Αλεξάντρ Βολφ, δικαιολογώντας τον ντόρο των τελευταίων χρόνων· άλλωστε οι προσλαμβάνουσες του ίδιου του Γκαζντάνοφ μοιάζουν να καθορίζουν και να διαμορφώνουν αυτόν τον διχασμό, το τρέκλιση σε δύο πραγματικότητες, που με τόση ακρίβεια και ψυχραιμία αποτυπώνονται στη νουβέλα· εκείνες οι πρώτες προσλαμβάνουσες, από τη μικρή του ηλικία, η μητρική του γλώσσα αλλά και οι ύστερες, η νέα γλώσσα και η βεβιασμένη προσαρμογή του ξένου μακριά από τις σταθερές του.

Και ίσως, αν προσπαθήσει να φέρει κανείς τη νουβέλα εγγύτερα στην πραγματικότητα του ίδιου του Γκαζντάνοφ, ο φόνος να μην είναι τίποτα άλλο από την απόφασή του να εγκαταλείψει τη Ρωσία, γεγονός που, όπως είναι αναμενόμενο, τον στοιχειώνει, όσο και αν το αρνείται, όσο και αν προσπαθεί να μετατοπίσει το βάρος της καθημερινότητάς του. Και είναι αυτή η διαρκής αναζήτηση, η αλήθεια από την άλλη πλευρά για το τι πραγματικά έγινε, εκείνη που τον αναγκάζει να αναμετρηθεί ξανά με το παρελθόν, με τις αναμνήσεις, να επαναξιολογήσει τη στάση του και τις αποφάσεις του.

Και ίσως όλες οι παρεκβάσεις να μην είναι παρά ασκήσεις φόνων, επαναλαμβανόμενες απόπειρες να αφήσει οριστικά πίσω την πρώτη πατρίδα, την οποία μοιάζει να μην έχει εγκαταλείψει ποτέ, και ας είναι τόσα χιλιόμετρα μακριά, να δει κατάματα αυτό το φάντασμα που πότε τον τρομάζει και πότε τον καλοπιάνει να ηλιθιάσει. Το επίμετρο του Χρήστου Αστερίου, κατατοπιστικό και πλήρες, αποτέλεσμα θαυμασμού και έρευνας, αποτελεί ένα χρήσιμο συμπλήρωμα της αναγνωστικής εμπειρίας.

Βιβλία

Έλα στη θέση μου 20 Ιστορίες για την αλληλεγγύη Συλλογικό έργο

Εκδότης: Ταξιδευτής

Οι άνθρωποι του Δικτύου Ανταλλαγής και Αλληλεγγύης Αγίας Παρασκευής αποφάσισαν να υπερβούν την καθημερινή κοινωνική δράση τους στη γειτο-

νιά και να απευθυνθούν στο πανελλήνιο, προκρίνοντας έναν λογοτεχνικό διαγωνισμό διηγήματος με θέμα -τι άλλο;- την Αλληλεγγύη. Κάλεσαν λοιπόν το συγγραφέα Δημήτρη Νόλλα, το συγγραφέα και δημοσιογράφο Χριστόφορο Κάσδαγλη, τον Κώστα Παπαδόπουλο από τις εκδόσεις "Ταξιδευτής", τη δημοσιογράφο και σύμβουλο ανθρωπίνων σχέσεων Κρυσταλία Βαθιά υπαρξιακή, με τη στέπα να απλώνεται ακανής, και σε μία γαλλική, με τα βουλεβάρτα, τα καφέ και τα καμπαρέ, που κάνει ιδιαίτερο το φάντασμα του Αλεξάντρ Βολφ, δικαιολογώντας τον ντόρο των τελευταίων χρόνων· άλλωστε οι προσλαμβάνουσες του ίδιου του Γκαζντάνοφ μοιάζουν να καθορίζουν και να διαμορφώνουν αυτόν τον διχασμό, το τρέκλιση σε δύο πραγματικότητες, που με τόση ακρίβεια και ψυχραιμία αποτυπώνονται στη νουβέλα· εκείνες οι πρώτες προσλαμβάνουσες, από τη μικρή του ηλικία, η μητρική του γλώσσα αλλά και οι ύστερες, η νέα γλώσσα και η βεβιασμένη προσαρμογή του ξένου μακριά από τις σταθερές του.

Πώς να είσαι δύο

Άλι Σμιθ

Εκδότης: Καστανιώτης

Ενα μυθιστόρημα που μιλάει για την πολυ-σχιδή φύση της τέχνης. Δανειζόμενο την τεχνική της νωπογραφίας για να κατασκευάσει ένα αυθεντικό λο-

γοτεχνικό παλίμψηστο, αποτελεί μια ανάλαφρη συνομιλία, πέρα από είδη, ανάμεσα σε φόρμες και εποχές, ανάμεσα σε πραγματικότητα και μυθοπλασία. Πρωταγωνιστούν ένας αναγεννησιακός καλλιτέχνης του 1460, αλλά και το παιδί ενός παιδιού της δεκαετίας του 1960. Δύο ιστορίες για την αγάπη και την έλλειψη δικαιοσύνης πλέκονται σε ένα μοναδικό νήμα, όπου ο χρόνος γίνεται άχρονος, τα γνώριμα βυθίζονται στο μυστήριο και τα επινοημένα μετατρέπονται σε αληθινά - και όπου όλα τα δεδομένα της ζωής παίρνουν παράταση για μια δεύτερη εμφάνιση.

Παντού μαρτυρίες - μεταμορφώσεις

Γιώργος Βέπης

Εκδότης: Κέδρος

Ο ταξιδιωτικός χωρόχρονος αποτελεί, μεταξύ άλλων, το διευρυμένο, ανοικτό πεδίο των φαινομένων, τα οποία κατά κάποιον τρόπο ξαναγράφει, μάλλον αντιγράφει κατά το δοκούν, ο συγγραφέας. Ως εξειδικευμένος ταρκευτής συγκινήσεων, καλείται να γεωγραφήσει, κατά κύριο λόγο, τα πάθη και τα όνειρα των ανθρώπων, την πίστη τους σε διάφορες αξίες, βεβαίως τη χαρμολύπη των αφιξαναχωρήσεων, αλλά και τη γοπητική παλλίλλογία του ξένου κόσμου. Αποτελώντας τους πυλώνες μιας αεικίνητης γραφής οριακής αυτογνωσίας, που δόξασε πρώτος στη Δύση ο Ηρόδοτος, τα γεωφυσικά καταπιστεύματα είναι θέσει τα απώτερα, αλλά δυνάμει τα σημαντικότερα πεδία δράσης ενός εαυτού ο οποίος θέλει διακαώς να αναβαθμιστεί σε εποπτικό, κοσμικό εγώ. Ετσι αναδεικνύονται εδώ, ως σύμμαχοι και μάλιστα πάντα πιστοί, τα τοπία της Σινγκαπούρης, του Κόλπου της Γουινέας, της Κίνας, της Κορέας, της Εγγύς Ανατολής, αλλά και της Ιαπωνίας.

Η ανυπόμονη ασθενής

Μαρτίνα Ρολάντο

Εκδότης: Opera

«...ταλαντεύτηκα χρόνια ολόκληρα ανάμεσα σε δύο έρωτες (μερικές φορές ταυτόχρονους, αν και, το ο μ ο λ ο γ ώ, γεμάτη ενοχές). Ο ένας, κάίτοι με εκμεταλλεύταν και δεν ήταν πάντα σωστός μαζί μου, μου παρείχε προστασία, μ' έκανε να αισθάνομαι μέρος του κόσμου του, ήταν έτοιμος να με βοηθήσει όταν είχα ανάγκη, και μου επέτρεπε να νιώθω διαφορετική από τις γειτόνισσές μου. Ο άλλος, ρομαντικός, λυρικός, φτωχός αλλά αξιοπρεπής, με τα μαλλιά του στον αέρα και το βλέμμα στο άπειρο. Ο ένας μου πρόσφερε ένα σίγουρο αύριο κι ο άλλος ένα παραδείσιο μέλλον. Καταλαβαίνετε; Είχα συνδέσει τα ασύνδετα. Τα είχα όλα.»

PRIVATE ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ
από λιμάνι Κισάμου
για Μπάλο-Γραμβούσα
3-4 μέρες για Κύθηρα, Λουτρό κ.α.

Sailing and more...
in Crete

Mob.: 6987 035 553 | e-mail: creta2000@hotmail.com | eleni.papadopoulou.54943

παιδότοπος

ΑΝΟΙΞΑΝ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Καλή σχολική χρονιά σε μαθητές και δασκάλους

Επιμέλεια:
**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

Στην κεντρική θέση του σημερινού Παιδότοπου το εξώφυλλο του Αναγνωστικού Δ' Δημοτικού που διδάσκονταν οι παππούδες και οι γιαγιάδες των σημερινών Τεταρτακίων και το

εξώφυλλο του 1ου τεύχους της "Γλώσσας" για την τετάρτη τάξη που διδάσκονταν οι γονείς τους. Γύρω απ' αυτά τα τρία πρώτα κεφάλαια του δεύτερου, διανθισμένα με τις σχετικές ζωγραφιές. Σαν εισαγωγή στη νέα σχολική χρονιά που άρχισε χθες και για τον εγγονό

μου τον Βαγγέλη... Να 'ναι χαρούμενοι και δημιουργικοί για όλους τους μαθητές και για όλους τους δασκάλους!

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!

Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης
δάσκαλος

«Καλή χρονιά!»

-Με το δεξί, με το δεξί στην αίθουσα! Άννα, με το δεξί! Η Δανάη στέκεται στην πόρτα της αίθουσας και βλέπει τα παιδιά που μπαίνουν. Θα κάνουν τα μαθήματά τους και φέτος σε καινούρια αίθουσα, στο δεύτερο όροφο. Τα παιδιά μπαίνουν λίγο διστακτικά. Η Δανάη εξακολουθεί να φωνάζει:

-Με το δεξί, με το δεξί!

-Μα τι σ' έπιασε; Τι φωνές είν' αυτές; τη ρώτησε ο Γεράσιμος μπαίνοντας.

Η Δανάη σωπαίνει για μια στιγμή. Ο Πέτρος του λέει:

-Στο καινούριο σπίτι δεν μπαίνεις με το δεξί πόδι για το καλό; Είναι το ποδαρικό, που λένε. Κι επειδή η αίθουσα είναι καινούρια, γι' αυτό η Δανάη ξελαρυγγιάζεται να φωνάζει. Θα κλείσει ο λαιμός της, όπως πάει.

-Κατάλαβα, για να πάει καλά η χρονιά.

Για φαντάσου! λέει ο Σπύρος. Η χρονιά αρχίζει... Αραγε θα το πει και στο δάσκαλο, όταν θα μπει; Για να δούμε! Λες να μην πάει καλά η χρονιά φέτος;

Χτύπα ξύλο, καημένε! λέει ο Γιάννης, που καθόταν λίγο πιο πέρα, και χτυπά το ξύλο του θρανίου.

Χτυπήσω, δε χτυπήσω, πιστεύω πως θα πάει καλά. Και πέρος περάσαμε ωραία!

Να, ο κύριος μπαίνει, είπαν μ' ένα στόμα η Δήμητρα κι ο Παράσχος.

-Πιάστε κόκκινο, είπε η Δήμητρα. Για να μη μαλώνουμε. Ακούμπησαν τα χέρια τους στην κόκκινη μπλούζα του Παναγιώτη.

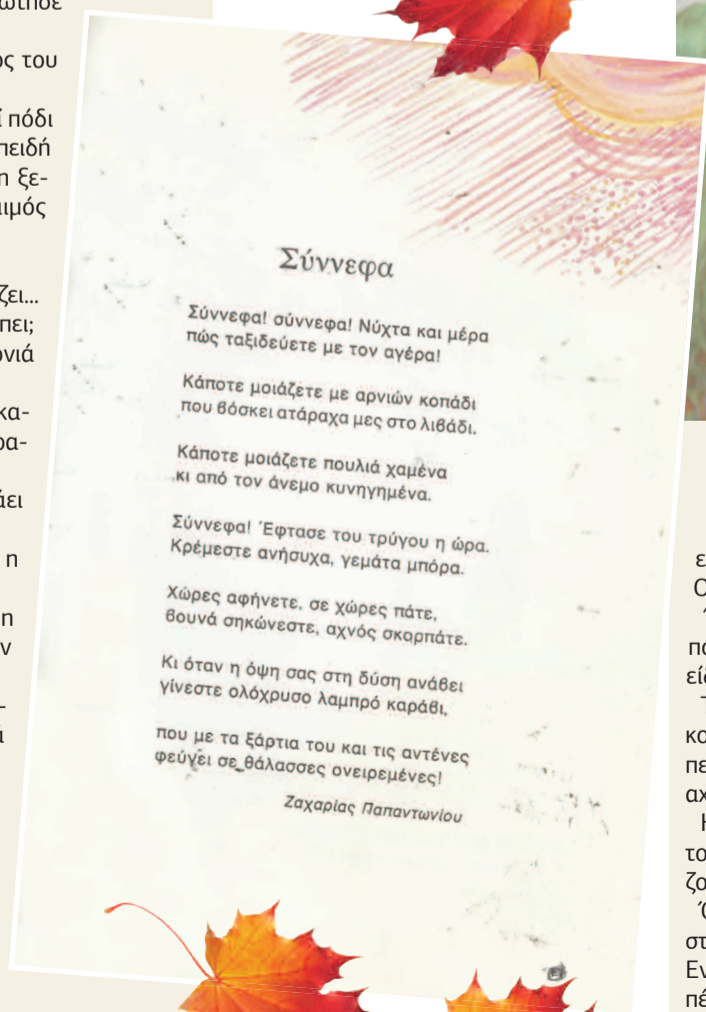
-Τι πάθατε σήμερα μ' όλα τούτα; ρωτά ο Σωτήρης. Ετσι αρχίζετε εσείς τη χρονιά; Μ' αυτά τα κουροφέγαλα;

-Τι σημασία έχει; Μήπως η χρονιά δεν αρχίζει καλά; Για κοίτα, είπε η Κατερίνα.

Ο δάσκαλος χαμογελά. Στέκεται μπροστά στην έδρα. Με ζεστή φωνή εύχεται στα παιδιά:

-Καλή χρονιά!

-Καλή χρονιά! Ευχαριστούμε! βουίζει η αίθουσα.

Πέρασε το καλοκαίρι

Πέρασε το καλοκαίρι. Τα τζιτζίκια λαλούν ακόμα στο περιβόλι και τα κηπευτικά είναι στις δόξες τους. Το νερό τρέχει κελαρυστό στο αυλάκι και δροσίζει τα φυτά. Οι καρποί κρέμονται λαταριστοί από τα κλωνάρια.

Όμως το γαλάζιο φόρεμα του ουρανού το λέρωσαν με τις μουντζούρες τους κάποια σύννεφα, που φάνηκαν ξαφνικά πάνω από το αντικρινό νησί. Η Χρυσαιγή τα είδε. Ολος ο φωτεινός κόσμος, που είχε ανοικτεί μέσα της, σκοτεινίασε.

Το καλοκαίρι είχε πάει στο νησί. Εκεί έμενε ο ξάδερφός της ο Παντελής με την οικογένειά του. Είχαν ένα μεγάλο σπίτι κι ένα μεγάλο περιβόλι. Από το μπαλκόνι έβλεπες το πράσινο του περιβολιού να σμίγει με το ζαφείρι της θάλασσας. Στο βάθος αχνοφαινόταν κάποιο νησί.

Η Χρυσαιγή περνούσε ξέγνοιαστα τις μέρες της εκεί. Γνωρίστηκε με κάποια γειτονοπούλα. Τα βράδια του νησιού ήταν διάφανα και τα παιδιά κάθονταν στα πεζούλια της περιβολόπορτας σαν παλιοί γείτονες και συζητούσαν ατέλειωτα.

Όμως τώρα το καλοκαίρι πέρασε. Η Χρυσαιγή ετοιμάζεται να γυρίσει στην πόλη, στο θόρυβο, στο σχολείο... Την παραμονή που θα 'φευγαν ανέβηκε στο μπαλκόνι. Ενα ελαφρό αεράκι περπατούσε πάνω στα φύλλα του περιβολιού και ρυτίδωνε το πέλαγος αντίκρυ. Η Χρυσαιγή έκλεισε τα μάτια, για να δει και μέσα της αυτό το φωτεινό θαύμα, θα το 'παιρνε μαζί της για μια ολόκληρη χρονιά.

Πέρασε το καλοκαίρι. Η πόλη, ο θόρυβος, το σχολείο είναι εκεί και περιμένουν...

Του ΓΙΩΡΓΟΥ
ΔΡΑΚΑΚΗ

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Μεταγραφές και σκόρερ

λοκληρώνουμε σήμερα τις μεταγραφικές κινήσεις των ομάδων της Β' κατηγορίας που ξεκινήσαμε την περασμένη εβδομάδα αλλά και την ανασκόπηση των σκόρερ της περιόδου 2014-15. Παρουσιάζουμε λοιπόν το πάρε-δώσε των υπολοίπων 7 συλλόγων αφού τελικά στην κατηγορία δήλωσαν συμμετοχή 15 και όχι 16 ομάδες. Από αυτές αναφέρουμε τους σκόρερ στις 4 που ήταν στη Β' καθώς οι άλλες 3 προέρχονται από τη Γ'. Για να είναι τώρα ολοκληρωμένη η εικόνα των σκόρερ παρουσιάζουμε στη σελίδα 61 των αθλητικών της εφημερίδας και των υπολοίπων 5 ομάδων που άλλαξαν κατηγορία (με τις φωτ. τους) δηλαδή των Απόλλωνα, Ποσειδώνα Τσ. που ανέβηκαν στην Α' αλλά και των Ικαρου Τ., Αστέρα Χ. και Ν. Σαμψών που υποβιβάστηκαν -ο τελευταίος αποχώρησε αν και είχε παραμείνει.

Αμιλλα Μοδίου - Γερανίου

Πρόεδρος: Δασκαλάκης Γιάννης.
Προπονητής: Γαβαλάκης Παύλος.
Ηρθαν: Αλμυράς Κ. (Δόξα), Κόσεκ Βλ. (Αστέρας Μ.), Μαρμαρισάκης Φ. (Αστέρας Μ.), Τσουρουδιακάκης Στ. (Παγχανιακός), Τοντόροφ Ιβ. (Ποσειδών Κ.), Παγωνάκης Γ. (Κ 15 Πλατανιά), Σταυρουλάκης Ιωσ. (Ερασιτέχνες Πλατανιά) ενώ συζητείται με 3-4 παίκτες ακόμα.
Εφυγαν: Μαυρομάτης Π., Λιουδάκης Γ., Μαυρακάκης Δ. (Αστέρας Μ.), Χαιρετάκης Αντ. (Ικαρός Μ.), Χαιρετάκης Μ., Σαράντος Π. (νέοι Κισσαμικού), Σταυρουλάκης Γ. (Πέργαμος).
Σκόρερ: Παγωνάκης 10 γκολ, Σαράντος 5, Μαυρακάκης 5, Βερυβάκης 3, Αγαγιώργης 2, Κτιστάκης 2, Βουρδουμπάς Θ. 1, Χριστοδουλάκης 1, Παλιουδάκης 1, Ψαρουδάκης 1, Ορνεράκης 1, Φυντικιάκης 1 ενώ άλλα 2 τέρματα στο πρωτάθλημα προήλθαν από αυτογκόλ και 6 από μηδενισμούς.

Ενωση Θύελλα Καμίνια

Πρόεδρος: Μαρκαντωνάκης Παύλος (νέος).
Προπονητής: Κυριακίδης Μιχάλης (νέος).
Ηρθαν: Γιαννόπουλος Μάνος (Περιβόλια), Ράπτης Ν. (Αρης Σ.), Γιαπιντζάκης Μαρκ. (επέστρεψε από Κ 15 Πλατανιά), Κούγκουλος Π., Ανδρεαδάκης Κ. (επέστρεψαν από ΑΟΧ), Λιονάκης Δ. (Νέοι ΑΠ Σούδας).
Εφυγαν: Κουρομιελάκης (Πανακρωτηριακός), Γαβαλάς Λ. (Δόξα), Βροντάκης Στ. (Ηρακλής Ν.), Χριστονάκης Μ. (Ρέθυμνο).
Σκόρερ: Ανδρεαδάκης Π. 6 γκολ, Τσαρτσίου 4 (2 κύπελλο), Κουβάτσος 3 (2), Σκριάπας 3, Μπουραϊμής 3, Σοφιανόπουλος 2, Λειβαδιτάκης 2, Μιχελάκης 2, Παπαδάκης 1 (1), Μουσουράκης 1 (1), Σφακιανός 1, Σπυράκης 1, Μπικάκης 1, Κελάκης 1, Καλλέργης 1, Γκαγκάκης 1 ενώ άλλο ένα τέρμα στο πρωτάθλημα προήλθε από αυτογκόλ και 3 από μηδενισμούς και ένα από αυτογκόλ.

Χάλης Βαρυπέτρου

Πρόεδρος: Μπούλακας Αντώνης (νέος).
Προπονητής: Παπαδημητράκης Μανόλης.
Ηρθαν: Κοπάτσι Α. (ΑΕ Κυδωνίας), Τσάμι (Φωστήρας), Κελάκης (Περιβόλια), Παλιουδάκης (Ιωνία 2000 μέσω Κρ. Αστέρα), Ιορντάνοβ (Ιωνία 2000), Νικολιουδάκης Ν. (Κρ. Αστέρας), Μπόζης Δ. (επέστρεψε από Νέο Σαμψών), Κουταλώνης (ελεύθερος από ΙΝΚΑ).
Εφυγαν: Σαχπατζίδης, Ρουνάι (Δόξα), Τωμαδάκης (Κορωνίδα), Περράκης, Παππάς (Αστέρας Μ.), Τσουβαλάκης, Λιονάκης Μ. (Παγχανιακός), Μήτρο (δανεικός σε ΔΑΑΟΧ), Καραγιαννίδης (Α.Π. Σούδας), Καπαδουκάκης (Πέργαμος).
Σκόρερ: Μπέινο 11 γκολ, Σαχπατζίδης 5, Ηλιάκης 4, Κοπάτσι Ν. 4, Κουφάκης 2, Παππάς 2, Καραγιαννίδης 1, Κουρνιδάκης 1 ενώ άλλα 6 τέρματα στο πρωτάθλημα προήλθαν από μηδενισμούς.

Δάφνη

Πρόεδρος: Πανναράκης Σήφης.
Προπονητής: Φλεμετάκης Σταμάτης (νέος).
Ηρθαν: Μυριδάκης Ι. (Μινώταυρος), Ντούπης, Τσαρδακάς, Σκριάπας, Κουβάτσος, Σοφιανόπουλος (Απόλλων), Αποστολάκης Ιωσ. (Τιτάν), Φραγκιαδάκης Μ. (Ασή Γωνιά), Καραδάκης Ν. (Επισκοπή), Παπαδόπουλος (Ηρακλής Ν.).
Εφυγαν: Συγγελάκης, Μαλινδρετάκης, Παλιουδάκης (Κορωνίδα).
Σκόρερ: Μανταδάκης 11 γκολ, Μετίν 7, Μπραουδάκης Ηλ. 6, Καπριδάκης 4, Κοκολάκης Ι. 3, Μαυρογιαννάκης 3, Μαλινδρέτος 2, Τραϊτοράκης 1, Ντανέγια 1, Σταθουδάκης 1, Νιώρας 1, ενώ άλλα 6 τέρματα στο πρωτάθλημα προήλθαν από μηδενισμούς.

Ποσειδών Καμισιανών - Ραπανιανών

Πρόεδρος: Ανθούσης Πέτρος.
Προπονητής: Ανθούσης Δημήτρης.
Ηρθαν: Γύπαρης Κ. (Πανακρωτηριακός), Παπασπύρας Ν., Ράντεβ Θ. (ΔΑΑΟΧ), Καμπάκος Π. (Κεραμειά), Χρυσάφης Ν. (Σπάθα), Τζούγκαρης Σ., Ελευθερίου Θ. (ΑΕ Κυδωνίας), Λυτινάκης Π. (Γρανίτης), Μανωλεδάκης Γ. (Κεραμειά), Καβακόπουλος Θ. (Αρης Βουκ.).
Εφυγαν: Περουλάκης Α. (ΑΕ Κυδωνίας), Μανωλακάκης Γ. (Κεραμειά).

Ακαδημία Ποδοσφαίρου Σούδας

Πρόεδρος: Τσουπάκης Μιχάλης.
Προπονητής: Τραχανατζής Χρήστος.
Ηρθαν: Αδαμόπουλος, Τσούρα, Παναγιωτόπουλος, Πετρουλάκης Γ. (Νέοι Μινώταυροι), Τσίτας, Κουράκης Κ. (ελεύθεροι από Αρη Σ.).
Εφυγαν: Ροκάκης Κ. (Αστέρας Μ.), Ρηγάκης Κ., Βεργεράκης Π. (Αρης Σ.).

ΑΓΣ Σφακίων

Πρόεδρος: Σοφούλης Χρήστος
Προπονητής: Τζωρτζάκης Μανώλης
Ηρθαν: Ντουρλουντάδος Γ. (Απετρα), Αλεξίου Μ., Βαρδουλάκης Γ. (ελεύθεροι)
Εφυγαν: -

Βιότοπος - περιγραφή

Ματινική ονομασία του βοτάνου είναι *Anchusa officinalis* L. (Άγκουσα η φαρμακευτική) και τη συναντούμε με τις ονομασίες άγκουσα, βοϊδόγλωσσα, σκυλόγλωσσα, αλκάνη, λύκοψις. Ανήκει στην οικογένεια των Βοραγινιδών. Φυτρώνει σε όλη την Ευρώπη, κύρια όμως στη νότια. Στη χώρα μας συναντούμε 15 περίπου είδη άγκουσας. Η πλέον γνωστή όμως είναι αυτή που αναφέρουμε σήμερα.

Άγκουσα

Είναι φυτό διετές, χνουδωτό, που φτάνει σε ύψος τα 70 εκατοστά. Τα άνθη του πλούσια πηγή νέκταρ (οι μέλισσες τού έχουν ιδιαίτερη αδυναμία και το προτιμούν) και έχουν ζωηρό κυανό ή ιώδες χρώμα. Μερικές φορές είναι και λευκά. Τα άνθη και τα φύλλα του φυτού είναι βρώσιμα. Η ρίζα του φυτού παράγει μία κόκκινη χρωστική η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον χρωματισμό λιπαρών ουσιών.

Είναι πολύ συγγενικό με την *Anchusa italica* που καλλιεργείται συχνά στους κήπους ως καλλωπιστικό. Είναι αρκετά διαδεδομένο και το συναντούμε σε χέρσα εδάφη και πλαγιές. Προτιμά τα ηλιόλουστα σημεία με στεγνό, μη όξινο, πλούσιο σε άζωτο έδαφος.

Συστατικά - χαρακτήρας

Τα ξερά φύλλα του φυτού εκπέμπουν ένα πλούσιο άρωμα μόσχου. Το φυτό περιέχει τα αλκαλοειδή κυνογλωσσίνη και κονδολιδίνη, ταννίνη και βλεννώδης ουσίες. Η ρίζα δίνει κόκκινο χρώμα.

Ιστορικά στοιχεία

Το όνομα του φυτού προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη άγκουσιζομαι που σημαίνει χρησιμοποιώ άγκουσα, βάφω, χρωματίζω (κυρίως το πρόσωπο).

Ο Διοσκουρίδης αναφέρει ότι η προσθήκη του φυτού στο κρασί το έκανε "ευφρόσυνο". Αναφέρει επίσης ότι αν σε δαγκώσει δηλητηριώδες ζώο μπορεί να γίνεις καλά αν πάρεις το φυτό αυτό εσωτερικά ή βάλεις σαν πολτό το μασπμένο φυτό πάνω στην πληγή. Λέει ακόμη ότι αν φτύσεις τον πολτό αυτό μέσα στο στόμα ενός φιδιού, αυτό θα πεθάνει αμέσως, ενώ σκοτώνει και τα σκουλήκια στο έντερο. Συνιστούσε επίσης το φυτό σε προβλήματα πόνου της πλάτης, μώλωπες από πτώσεις, ευλογία, ιλαρά και τσιμπή-

ματα εντόμων. Στην αρχαιότητα μαζί με άλλα παρεμφερή είδη θεωρούσαν την άγκουσα ως ένα από τα καλύτερα καλλυντικά. Ο Πλίνιος αναφέρει ότι την χρησιμοποιούσαν στη βαφική, ενώ ο Γαληνός τη γνώριζε σαν καλλυντικό.

Κατά περίεργο τρόπο, στη λαϊκή ιατρική η άγκουσα χρησιμοποιείται κατά της διάρροιας. Το χρησιμοποιούσαν επίσης για να θεραπεύει δοθιήνες, φλεγμονές και ευαίσθητα δέρματα. Δινόταν επίσης από το στόμα ως καθαρτικό, για τον βήχα και το έλκος στομάχου.

Τα φύλλα του που είναι τραχιά και με χνουδωτά εξογκώματα τα μάζευαν μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου και θεωρούσαν ότι δίνουν μια εξαιρετική γεύση στο χαρμάνι των χόρτων που χρησιμοποιούνται για πίτες.

Άνθιση - συλλογή - χρησιμοποιούμενα μέρη

Άνθίζει από τον Ιούνιο έως τον Οκτώβριο. Το υπέργειο τμήμα συλλέγεται κατά την εποχή της πλήρους άνθισης και για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα φύλλα και τα άνθη του φυτού. Οι σπόροι του φυτού ωριμάζουν από τον Ιούλιο μέχρι τον Οκτώβριο. Η ρίζα συλλέγεται το φθινόπωρο.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Είναι φυτό φαρμακευτικό, εδώδιμο, βαφικό και μελισσοτροφικό.

Το υπέργειο τμήμα του θεωρείται διουρητικό, επούλωτικό, αποχρεμπτικό και μαλακτικό. Παλαιότερα το χρησιμοποιούσαν για τη θεραπεία του στομαχικού έλκους, της νευρικής υπερεπτάσεως και της μελαγχολίας.

Βοηθά στην επούλωση χρόνιων ελκών, έντονων φλεγμονών και εγκαυμάτων. Βοηθά σε προβλήματα σπλήνας και άμμου στα νεφρά.

Σήμερα παρασκευάζεται φάρμακο για την θεραπεία του έλκους στομάχου και δωδεκαδακτύλου το οποίο χρησιμοποιούν στην ομοιοπαθητική. Η ρίζα έχει βαφικές ιδιότητες (κόκκινο χρώμα), ενώ τα τρυφερά φύλλα και νεαροί βλαστοί τρώγονται όπως το σπανάκι.

Παρασκευή και δοσολογία

Χρησιμοποιείται εξωτερικά υπό μορφή αλοιφής για θεραπεία μωλώπων, πληγών από κοψίματα, φλεβίτιδα. Εσωτερικά λαμβάνεται υπό μορφή εγχύματος ως μαλακτικό και για τη θεραπεία του βήχα και του συναχιού.

Προφυλάξεις

Δεν αναφέρονται παρενέργειες.

